

# Riktlinjer för sponsring

## Östhammars kommun

## Riktlinjer för sponsring i Östhammars kommun

### Inledning

Dessa kommunövergripande riktlinjer gäller kommunens sponsringssamarbete med externa aktörer.

Med sponsring avses ett affärsmässigt avtalsförhållande med ömsesidiga förpliktelser, där sponsorn tillhandahåller kontanta medel, varor eller tjänster och förväntar sig i utbyte få någon form av exponering av sitt företagsnamn, varumärke eller andra förmåner.

Har inga krav på motprestation avtalats är det inte sponsring utan fråga om gåva, bidrag eller donation.

Östhammars kommun är en demokratiskt styrd och huvudsakligen skattefinansierad organisation som utan vinstintressen eller andra sidointressen ska fullgöra vissa författningsenliga uppgifter.

Att Östhammars kommuns verksamheter är skattefinansierade innebär ett särskilt ansvar. Pengarnas fördelning och användning ska beslutas i demokratisk ordning i Östhammars kommuns politiska organ. Kommuninvånarna ska kunna vara förvissade om att kommunens verksamheter i stort fungerar lika bra på lång och kort sikt och under samma villkor i hela området. Det innebär t.ex. att inte någon verksamhet får vara beroende av utomstående finansiärer.

Kommuninvånarna ska känna fullt förtroende för Östhammars kommuns verksamheter. Det får inte förekomma några aktiviteter som kan skapa minsta misstanke om att en verksamhet eller anställd skulle agera utifrån annat än sakliga, oberoende och neutrala grunder och motiv.

### Allmänt

Sponsringssamarbete får inte stå i konflikt med kommunens övergripande styrdokument och får heller inte förekomma i myndighetsutövande verksamhet. All sponsorverksamhet ska präglas av öppenhet och offentligt kunna granskas.

Noga överväganden ska alltid göras i samtliga fall som rör sponsring. Ett sponsorsamarbete får inte ge en sponsor inflytande över kommunala beslut.

Sponsringsavtal får inte tecknas som innebär att en sponsor får exklusiv rätt att leverera varor eller tjänster till kommunen i andra sammanhang än inom ramen för det aktuella avtalet. En sponsor ska inte heller i samband med sponsring göra reklam för sina produkter och tjänster.

### **Regelverk**

#### **Regeringsformen (RF)**

Kommunerna är bundna av objektivitetsprincipen som är grundlagsfäst i RF. Kommunerna ska behandla alla lika inför lagen samt iakttä saklighet och opartiskhet i sin verksamhet. Av detta följer att kommunen inte genom sponsring får utsätta sig för sådan påverkan att objektiviteten kan ifrågasättas. De villkor som sponsringen är förknippad med får alltså inte innebära att kommunen kommer i konflikt med objektivitetsprincipen.

#### **Kommunallagen (1991:900) (KL)**

Av KL framgår att varje nämnd har ett ansvar för sitt verksamhetsområde. Sponsringen får inte påverka eller inskränka det politiska handlingsutrymmet. Sponsringen får alltså inte förknippas med villkor som påverkar verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet. Avgörande för om kommunen kan ta emot sponsring är vilka villkor som sponsringen är förknippad med. Villkoren får inte medföra ett beroendeförhållande till sponsorn. Villkoren får heller inte leda till inslag i verksamheten som inte är kompetensenliga. Vidare bör det råda en rimlig proportion mellan det som kommunen får och den motprestation som kommunen erbjuder sponsorn. Samarbetet mellan kommunen och näringslivet får inte innebära ett otillåtet stöd till ett enskilt företag.

#### **Lagen om offentlig upphandling (2007:1091) (LOU)**

LOU reglerar upphandlingen i alla organisationer som omfattas av begreppet upphandlande myndighet i lagen.

Avtal om sponsring med varor eller tjänster ska i vissa fall upphandlas enligt LOU. Upphandlingsskyldigheten inträder då sponsorn bidrar med varor eller tjänster till en upphandlande myndighet och i gengäld av myndigheten får varor eller tjänster, s.k. barteravtal, eller kontanta medel. Ett barteravtal sluts mellan två eller flera parter och är en form av omsättning som innebär att man byter varor eller tjänster med varandra. Ett exempel är dagspress som erbjuder annonsplats gratis i utbyte mot reklamplats på t ex en arena.

Är avtalet om leverans av varor eller tjänster utan förpliktelser för den upphandlande myndigheten, utgör varorna eller tjänsterna en gåva, vilken inte omfattas av reglerna i LOU. Att en upphandlande myndighet endast åtar sig att upplysa om att en leverantör sponsrat den upphandlande myndigheten med varor eller tjänster, innebär normalt inte att avtalet innehåller förpliktelser för myndigheten.

Sponsring med endast kontanta medel kan aldrig omfattas av reglerna i LOU. Är avtalet utan förpliktelser för den upphandlande myndigheten utgör de kontanta medlen en gåva. Avtal om gåvor behöver inte upphandlas enligt LOU, eftersom sådana avtal inte innehåller ömsesidigt förpliktande ekonomiska villkor.

Med förpliktelser för den upphandlande myndigheten att tillhandahålla varor eller tjänster innebär avtalet i juridisk mening en försäljning från den upphandlande myndigheten, vilken inte omfattas av reglerna i LOU.

### **Krav på sponsorer och sponsormottagare**

Vid bedömning av sponsorer och sponsormottagare ska beaktas att företaget/organisationen bedriver en ekonomiskt seriös verksamhet som inte har skattekulder. Vidare att verksamheten kan accepteras av kommunen ur miljömässig, etisk och arbetsrättslig synpunkt.

Sponsorsamarbete ska inte ingås med politiska partier eller religiösa organisationer.

Kommunens sponsringsavtal är en ömsesidig och respektfull överenskommelse.

### **Handläggningsordning**

Sponsoravtal ska alltid vara skriftliga och beslutas och tecknas av förvaltningschef.

Avtalet ska innehålla vissa uppgifter, se underlag i **bilaga 1**.

Ett sponsoravtal är en allmän handling och den ska diarieföras. De delar som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) OSL ska kunna sekretessbeläggas.

Ingångna sponsoravtal ska kunna härledas och redovisas vid behov genom att i diariet söka på ordet sponsor.

Ansökan om sponsring (kommunen som sponsor) ska ske i god tid före aktivitetens eller evenemangets genomförande.

### **Kommunen som mottagare av sponsorstöd**

När kommunen går in i avtal som mottagare av sponsorstöd ska insatsen stödja en planerad inriktning och bidra till att stärka bilden av kommunen. Sponsringen ska företrädesvis ske i form av varor och tjänster.

Sponsringen får inte vara av sådan karaktär att verksamhetens bedrivande eller inriktning blir beroende av bidraget. Med det avses att ett sponsorbidrag inte får vara avgörande för om en ordinarie verksamhet eller aktivitet ska genomföras. Kommunen kan t ex inte ta emot stöd från sponsorer till driften av någon verksamhet.

När Östhammars kommun ska ta ställning till mottagande av sponsring ska frågan bedömas utifrån utgångspunkterna i dessa riktlinjer.

Följande frågor bör särskilt beaktas:

- Hamnar Östhammars kommun i en beroenderelation genom sponsringen?
- Hur påverkas Östhammars kommuns trovärdighet och integritet?
- Påverkas tredje part (brukare, besökare, anhöriga, allmänhet) negativt?
- Vilka marknadsföringseffekter kan företagen tänkas vilja få ut av sponsringen – idag och på lång sikt? Kan Östhammars kommun medverka i företagets marknadsföring under de förutsättningarna?

I sponsorsavtalet regleras vilka motprestationer som sponsorn förväntar sig. Det kan variera från fall till fall utifrån vad som uppfattas ha ett värde för en sponsor i en viss situation. Den huvudsakliga motprestationen som kommunen kan ge en sponsor är den naturliga produktsynlighet som sponsorn uppnår genom att tillhandahålla en tjänst eller produkt. Därutöver kan kommunen tillhandahålla exponering av sponsor genom att upplysa om att företag eller organisation sponsrar ett visst evenemang/projekt.

Exempel på sponsring kan vara:

- bidrag till ett särskilt projekt, ett evenemang, ett seminarium,
- till skyltar,
- iordningställande av planteringar,
- annonsutrymme i tidning,
- arrangemang för gamla eller elever,
- tillhandahållande av kompetens för specifikt uppdrag.

I de fall exponering av företags- eller organisationslogo sker i material som har kommunen som avsändare ska tydligt anges att detta avser sponsorinsats. Vid exponering av företagsnamn bakom sponsringen bör det inte finnas uppgifter om företagets produkter. Då kan exponeringen av sponsorn anses vara kommersiell marknadsföring och blir då inte avdragsgill.

Om sponsorn får möjlighet att hänvisa till sponsorsarbete i sin egen marknadsföring gentemot tredje part ska detta ha reglerats i avtalet.

Sponsring av varor och tjänster får inte stå i strid med lagen om offentlig upphandling (2007:1091) eller kommunens policy och riktlinjer för offentlig upphandling.

Mottagande av varor eller tjänster från sponsorer är intäkter och ska redovisas enligt gällande principer.

## **Kommunen som sponsor**

Med syftet att exponera och sprida kunskap om Östhammars kommun kan kommunen delta genom sponsring, värdskap, eller som arrangör/medarrangör. Kommunens engagemang ska ske i sammanhang där varumärket Östhammars kommun stärks.

Försiktighet är påkallad när det gäller val av sponsormottagare så att handlingen inte står i konflikt med kommunallagens bestämmelser om stöd till enskilt företag.

### **Typ av sponsring**

Sponsringen är ett samarbete på affärsmässiga grunder till ömsesidig nytta för sponsorn och den sponsrade föreningen/organisationen. Som motprestation ska Östhammars kommuns logotype finnas med på reklamutrymmen av olika slag (ex affischer, programblad, kläder, skyltar) eller på annat sätt omnämnas.

### **Sponsringsobjekt**

Sponsring kan ske till:

- idrottsföreningar,
- kulturföreningar,
- organisationer,
- evenemang,
- företagsarrangemang

Aktiviteterna/eventemangen ska vara publika och vända sig till allmänheten.

Sponsorinsatser bedöms utifrån:

- hur stor målgrupp som nås med marknadsföringen,
- förväntad eller faktisk publiktillströmning till evenemanget,
- uppmärksamhetsvärde,
- förväntat massmedialt intresse,
- massmedial bevakning.

Om ett evenemang eller arrangemang ställs in ska eventuell utbetald sponsring återbetalas detta gäller även för föreningar och organisationer som upphör med sin verksamhet under pågående avtalsperiod.

## **Sponsring eller samverkan?**

Det förekommer att kommunen deltar i olika former av samverkansprojekt tillsammans med företag, organisationer eller andra parter.

Med samverkansprojekt avses i detta sammanhang att flera parter som har ett gemensamt intresse av en fråga tillsammans genomför ett projekt t.ex. en konferens, seminarium eller liknande.

Under förutsättning att alla parter bidrar till projektet och att det inte är fråga om att någon part får en motprestation i form av pengar, varor eller tjänster t ex i form av reklam, ifrån någon av de andra parterna så rör det sig inte om sponsring.

I vissa fall kan det vara svårt att avgöra om det finns anslag av sponsring. Det avgörande för bedömningen bör vara om någon av de parter som bidrar till projektet kan sägas få en motprestation av någon av de övriga parterna.

I en situation där kommunen utåt står som huvudansvarig och de övriga parterna bidrar genom att delvis finansiera projektet, kan det i vissa situationer vara att bedöma som att övriga parter får en motprestation i form av reklam och att en sponsringssituation därmed föreligger.

Bedömningen av om en motprestation lämnas är till stor del beroende av hur projektet marknadsförs utåt. Om parterna gör tydligt att evenemanget är ett samverkansprojekt mellan flera parter och dessa gemensamt står för administration och finansiering är det normalt inte fråga om sponsring.

## Uppföljning

**Kommunen som mottagare av sponsorstöd samt kommunen som sponsor**  
Avtalande part inom kommunen ansvarar för att sponsringens effekt utvärderas tillsammans med sponsor.

*Mottagande av sponsorstöd rapporteras till kommunstyrelsen.*

### **Kommunen som sponsor**

Varje sponsringsevenemang ska skriftligen utvärderas utifrån vilken uppmärksamhet det har fått när det gäller antal besök, ekonomiskt resultat samt medial bevakning. Detta görs av den aktör som kommunen sponsrat.

Sponsring rapporteras till tillväxtkontoret som årligen gör en sammanställning vilken överlämnas till kommunstyrelsen.

## Revidering

Dessa riktlinjer för sponsring i Östhammars kommun ska revideras av kommunstyrelsen.

Bilagor:

1. Underlag till sponsoravtal



### Avtal om sponsring - underlag

I avtalet ges förslag på skrivningar. Skrivningarna i avtalet måste givetvis anpassas till det enskilda fallet.

#### 1. Avtalsparter

Östhammars kommun, org nr 212000-0290  
Förvaltning  
742 21 Östhammars

*Sponsor (organisationsnummer)*  
(nedan kallad sponsorn)  
Adress  
Postadress

#### 2. Bakgrund

*I detta avsnitt ska en beskrivning ges av det som sponsringsavtalet avser och vad det har för syfte.*

#### 3. Avtalsperiod

*Avtalsperioden bestäms utifrån behovet i varje enskilt fall. Om det finns avtalsvillkor som gäller även efter evenemanget har avslutats bör avtalet gälla fram till dess att alla åtaganden som regleras i avtalet är avslutade.*

Detta avtal gäller från och med undertecknande av båda parter till och med xx-xx-xxxx och upphör att gälla utan föregående uppsägning.

#### 4. Sponsorns åtagande

*Avsnittet ska innehålla en detaljerad beskrivning av vilken vara eller tjänst som sponsorn ska tillhandahålla kommunen. Beroende på vad avtalet avser bör följande punkter regleras.*

- *Specifikation av varan eller tjänsten*
- *Mängd eller omfattning*



- *Leveranstidpunkt/utförandetidpunkt*
- *Leveranssätt/utförandesätt*
- *Övriga kostnader som sponsorn står för*
- *Övriga villkor*

*Om sponsorns åtagande innefattar tjänster bör följande skrivning tas in i avtalet:*

Sponsorn ska utföra de beskrivna tjänsterna med omsorg.

## **5. Kommunens åtagande**

*Avsnittet ska innehålla en beskrivning av kommunens åtaganden.*

*Om kommunens åtagande innebär att sponsorns namn ska exponeras bör avtalet reglera på vilket sätt detta ska ske på.*

### **Exponering**

*Kommunen åtar sig att i samband med (x konferensen) upplysa om att sponsorn tillhandahåller kommunen (varor/tjänster).*

### **Upplysningen ska lämnas på följande sätt**

*Om sponsorn ska hänvisa till sponsringssamarbetet i sin egen marknadsföring bör avtalet reglera på vilket sätt och i vilken omfattning detta ska ske. Observera att sponsorn inte har rätt att använda kommunens logotyp eller andra logotyper som tagits fram i kommunen.*

### **Hänvisning till sponsringssamarbetet i sponsorns marknadsföring**

*Sponsorn får hänvisa till sponsringssamarbetet på följande sätt.*

*Om sponsorn ska få ensamrätt att i samband med det som sponsringsavtalet avser sponsra kommunen med, den typ av vara eller tjänst som sponsorn tillhandahåller bör detta anges i avtalet.*

## **6. Övriga villkor/krav på...**

*Detta avsnitt kan tas med om det finns andra krav som kommunen ställer på sponsorn. Det kan t ex vara att sponsorn ska uppfylla vissa miljökrav när sponsringen avser en konferens om miljöfrågor. I avsnittet ska i sådana fall dessa krav anges.*

## **7. Försäkringar**

*Om det är någon speciell försäkring som det är angeläget att sponsorn tecknar bör detta anges särskilt, se exempel nedan.*

Sponsorn ska innan åtagandet påbörjas, teckna och vidmakthålla (ange vad det är för försäkring/försäkringar).

Sponsorn är skyldig att vid förfrågan uppvisa gällande försäkringsbrev.

*Om sponsorns åtagande innefattar en tjänst bör följande finnas med i avtalet.*

Sponsorn förbinder sig att se till att all hos sponsorn anställd och anlitad personal är försäkrad mot skador under åtagandets utförande.

Sponsorn är skyldig att vid förfrågan uppvisa gällande försäkringsbrev.

## **8. Sekretess**

Sponsorn får aldrig röja eller utnyttja uppgift som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

## **9. Sponsorns upplysningsplikt**

Sponsorn ska så snart som möjligt underrätta kommunen när en risk för förseering av sponsorns åtagande föreligger, orsaken till detta och när sponsorns åtagande i stället kan beräknas slutföras. Sponsorn ska även underrätta kommunen om det finns en risk för att sponsorn inte kan fullgöra sitt åtagande och andra omständigheter som är av vikt för kommunen att få kännedom om.

## **10. Ansvar**

Sponsorn ansvarar för de fel eller försummelser som ligger sponsorn till last vid åtagandets utförande och ska ersätta kommunen för de direkta skador som åsamkas kommunen eller den mot vilken kommunen svarar.

Sponsorns ansvar omfattar inte indirekt skada såvida inte sponsorn gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

## **11. Hävning av avtalet**

Part har rätt att säga upp avtalet till omedelbart upphörande om moparten åsidosätter villkor i avtalet som är av väsentlig betydelse för parten.

- Kommunen har vidare rätt att säga upp avtalet till omedelbart upphörande om sponsorn kommer i dröjsmål med betalning av skatter eller avgifter till staten, försätts i konkurs, inleder ackordförhandlingar, träder i likvidation eller på annat sätt kan anses ha kommit på obestånd eller
- Det på grund av sponsorns agerande finns en risk för att kommunens anseende skadas.

Om en part häver avtalet är motparten skyldig att ersätta de direkta skador som parten lider till följd av hävningen.

## **12. Avtalshandlingar**

*Detta avsnitt behöver endast vara med om det finns flera avtalshandlingar.*

I avtalet ingår följande handlingar:

Detta avtal  
*Ev andra handlingar*

Handlingarna gäller i ovan nämnd rangordning om det skulle finnas villkor i avtalshandlingarna som strider mot varandra.

### 13. Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta avtal ska göras skriftligen och ska för att vara gällande undertecknas av båda parter.

### 14. Tvist

Parterna är överens om att frågor som rör detta avtal i första hand ska försöka lösas i samförstånd mellan parterna.

Tvist angående tillämpningen eller tolkningen av detta avtal ska prövas och slutligen avgöras av svensk allmän domstol.

### 15. Kontaktpersoner

Kontaktperson för det här avtalet är

För sponsorn: *(ange namn och kontaktuppgifter)*

För kommunen: *(ange namn och kontaktuppgifter)*

Kontaktpersonen är den som ska kontaktas vid frågor med anledning av avtalet.

Part ska skriftligen underrättas om ny kontaktperson utses.

Detta avtal har upprättats i två likalydandeexemplar varav parterna tagit varsitt.

(Ort och datum)

(Ort och datum)

Östhammars kommun

xxx

---

Namn  
Titel

---

Namn  
Titel